

Календар лютого*

01 лютого 1941 року

В США почалося виробництво танку «Шерман». Порівняно з клепанним танком М-3 він мав гармату більшого калібру (75 мм), литу чи зварену вежу. У виконанні програми з випуску суцільнозварних танків брала участь фірма «Пульман Стандард», яка розробила технологію зварювання корпусу та вежі. Була організована конвеєрна лінія збирання та зварювання корпусів. Багаточислове ручне дугове зварювання виконували в нижньому положенні, для чого конструкції розміщували у позиціонерах. Тільки для виготовлення наймасовішої деталі — танкових коліс із низьковуглецевої сталі — застосовували автоматичне зварювання під флюсом на обладнанні, розробленому ще в 1940 р.

02 лютого 1970 року

Заснований ISIM – Національний науково-дослідний інститут зварювання та випробування матеріалів у Румунії, місто Тімішоара, який займається дослідженнями у галузі зварювання та випробування матеріалів. Інститут розробляє процеси моделювання характеристик зварних з'єднань, створює неруйнівні методи контролю, системи контролю та автоматичного керування зварювальним процесом.

03 лютого 1938 року

Народився В.Г. Фартушний (1938–2019) – президент Товариства зварників України, спеціаліст у галузі зварювання високолегованих корозійностійких сталей. У період 1980–2004 рр. директор Всесоюзного проектно-конструкторського інституту зварювального виробництва.

04 лютого 1952 року

Б.С. Патонем та Б.І. Медоваром на початку 1952 р. в Інституті електрозварювання вперше розроблено процес електрошлакового переплаву (ЕШП) для отримання металів високої якості. При ЕШП зміною складу шлаку та температурного режиму процесу здійснюється рафінування металу.

05 лютого 1920 року

Спущений на воду перший у світі корабель із суцільнозварним корпусом «Fullagar». У його конструкції не було використано жодної клепки, оскільки корпус був повністю звареним. Крім того, методом зварювання були виконані паливний, мастильний та водяний баки. У порівнянні з клепанним, зварний корпус продемонстрував більшу стійкість конструкції, яку, до того ж, легко ремонтувати після пошкоджень. Наприклад, великі вм'ятини можна було виправити гідравлічним пресом, тоді як на клепаному корпусі довелося б міняти пошкоджені панелі обшивки.

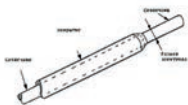

06 лютого 1989 року

Проведено експеримент на установці «Янтар» з нанесення тонкоплівкових покриттів методом термічного електронно-променевого випаровування та конденсації з метою дослідження особливостей та динаміки процесу в умовах космосу. За допомогою цієї апаратури можна було отримувати дослідні партії металевих форм з низькою субмікропористістю, наносити покриття на полімерну підкладку, що рухається, отримувати багаточислові конденсати, проводити фундаментальні дослідження в галузі випаровування багатокомпонентних систем в умовах невагомості та космічного вакууму.

* Матеріал підготовлено компанією ТОВ «СТІЛ ВОРК» (м. Кривий Ріг) за участю редакції журналу.

07 лютого 1935 року

Французький винахідник Р. Саразен запропонував спосіб та машину для безперервного нанесення покриття електродів. Відповідно до його задуму, дріт змотувався при обертанні колеса. Потім він проходив правку в роликах і потрапляв до екструзійного пресу, після чого його розрізали на окремі електроди і транспортером подавали на сушку.

08 лютого 1988 року

Заснований концерн АВВ (Asea Brown Boveri Ltd.) – шведсько-швейцарська компанія, що спеціалізується в галузі електротехніки, енергетичного машинобудування та інформаційних технологій. Фірма АВВ активно займається виробництвом промислових роботів, у тому числі для зварювальних робіт. Офіси концерну представлені у понад 100 країнах світу. Виробничі потужності розміщуються на території Німеччини, Швейцарії, Швеції, Італії, Франції, Чехії, Індії, Китаю, США, Португалії, Бразилії, Фінляндії, Естонії та ін.

09 лютого 1915 року

Народився Г.П. Сахацький (1915-1992) – відомий вчений і фахівець у галузі холодного зварювання кольорових металів та сплавів. У своїх роботах він відобразив основні принципи контактного стикового зварювання опором та особливості формування сполук таких матеріалів, як високовуглецеві та леговані сталі, мідь, алюмінієві сплави різних систем легування.

10 лютого 2005 року

Спущений на воду «Морський винищувач» (FSF-1) – експериментальне судно морського флоту США. Його корпус має зменшену площу зіткнення з водою, що забезпечує високу стійкість навіть у неспокійному морі. Судно було одним із перших, при виробництві якого почали застосовувати зварювання тертям з перемішуванням при складанні металевих панелей.

11 лютого 1965 року

Вчені Інституту електрозварювання – А.Є. Асніс та І.М. Савич – вперше розробили обладнання, порошковий дріт та технологію дугового механізованого зварювання мокрим способом під водою. Технологія знайшла широке застосування під час ремонту підводних трубопроводів, конструкцій і навіть судів на плаву.

12 лютого 1981 року

Президент АН УРСР, директор ІЕЗ ім. Є.О. Патона академік Б.Є. Патон за видатні роботи в галузі металургії та технології металів був нагороджений Золотою медаллю ім. М.В. Ломоносова – найвищою нагородою АН СРСР.

13 лютого 1951 року

На початку 1951 р. Інститутом електрозварювання ім. Є.О. Патона спільно з Новокраматорським машинобудівним заводом розроблено техніку та технологію вертикального електрошлакового зварювання металу товщиною до 2000 мм. Вперше у світі новий спосіб застосований при зварюванні статора гідротурбіни для Мінгечаурської ГЕС.

14 лютого 1930 року

Спущений на воду корабель M/S Carolinian – перший у світі суцільнозварний корабель, призначений для морських перевезень вантажів. Конструкція корабля складалася зі сталевих пластин, зварюваних разом дев'ятьма робітниками. Ця конструкція заощадила чверть вартості та 85 000 фунтів заклепок. Для порівняння, для зварювання знадобилося лише 8000 фунтів зварювального дроту.

15 лютого 1923 року

Засновано Інститут інженерів-зварювальників у Великій Британії, який став попередником Британського Інституту зварювання. Поле діяльності Інституту включало дослідження у галузі зварювання і консультування промислових компаній. На сучасному етапі Інститут зварювання налічує понад 6000 співробітників та є розробником передових технологій у галузі зварювання.

16 лютого 1912 року

Запатентовано (патент US1066468A) конденсаторне зварювання та пристрій для його реалізації. Співробітник фірми «Вестінгауз Електрик» Л.В. Чабб, експериментуючи з електричними конденсаторами, виявив, що дріт приварюється до алюмінієвої пластини при проходженні через них накопиченого електричного розряду. Це спостереження дозволило зробити певні висновки: розряд руйнував міцну окисну плівку, що ускладнювала пайку, і тому з'являлася можливість отримувати міцну сполуку алюмінієвих проводів. Конденсаторне зварювання відразу ж почали застосовувати в електротехніці (приварювання срібних, вольфрамових та інших контактів).

17 лютого 1982 року

Помер Р.І. Лашкевич (1899–1982) – талановитий конструктор зварювального обладнання. Ним розроблено ряд оригінальних зварювальних апаратів, установок, механізмів та пристроїв, таких як: вальцезварювальний верстат для шахтних вагонеток, перші зразки апаратів для електрошлакового зварювання, перший в СРСР прохідний стан для автоматичного зварювання труб великого діаметра, головки для електроконтактного зварювання магістральних трубопроводів та інше унікальне зварювальне обладнання.

18 лютого 1914 року

Народився В.В. Подгаєцький (1914–1991) – відомий вчений, заслужений діяч науки та техніки України. Він зробив фундаментальний внесок у металургію зварювання, зокрема, у вивчення взаємодії металу, шлаку та газів, причин утворення пір, тріщин та інших дефектів у металі швів.

19 лютого 1948 року

За визначні заслуги в галузі науки присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки РРФСР» В.П. Нікітіну – відомому вченому в галузі електротехніки, зварювання та електромеханіки. Основні роботи В.П. Нікітіна присвячені вивченню фізичних процесів в електричній дузі, розробці електромашин і апаратів для дугового зварювання. Він створив конструкцію однокорпусного трансформатора-регулятора для дугового зварювання, який отримав застосування у промисловості. У 1926–1929 рр., будучи професором Катеринославського гірничого інституту, В.П. Нікітін одночасно був консультантом на багатьох підприємствах України та Росії.

20 лютого 1912 року

Народився Джордж Девол – американський інженер, розробник першого у світі програмованого робота-маніпулятора Unimate. Робот мав цифрове програмоване управління, яке справило революцію в техніці, вплинувши на хід безлічі виробничих процесів. Крім цього, винахідник зареєстрував ще близько 40 патентів у галузі робототехніки. За свої заслуги та винаходи Дж. Девол був включений до списку найвеличніших винахідників другої половини ХХ століття.

21 лютого 1920 року

Було створено Державну комісію з електрифікації Росії (план ГОЕЛПРО). Пізніше у плані ГОЕЛПРО з'явилася назва майбутньої споруди – Дніпровська гідроелектрична станція. 15 березня 1927 р. на скелі «Любов» було встановлено червоний прапор із написом «Дніпробуд розпочато». Широке поширення при будівництві набули автогенне різання та зварювання, електрозварювання, апарати для стикування арматури та інші механізми.

22 лютого 1937 року

Народився В.М. Сагалевич (1937–1995) – професор МДТУ ім. Н.Е. Баумана, вчений у галузі зварювання, зварювальних деформацій та напруг. Праці професора В.М. Сагалевича присвячені проблемам міцності, теорії зварювальних деформацій та напруг, у тому числі деформаціям тонколистових та тонкостінних конструкцій при зварюванні.

23 лютого 1934 року

Французькі винахідники Роберт Саразен та Марсель Монеїрон отримали патент FR79302A на розроблене ними електродне покриття, до складу якого входили з'єднання лужних та лужноземельних металів (польовий шпат, мармур, крейда та сода). Завдяки низькому потенціалу іонізації таких елементів, як натрій, калій, кальцій, забезпечувалося легке збудження дуги та підтримка її горіння.

24 лютого 1942 року

Американською авіабудівною компанією Northrop Grumman Corp отримано патент US2274631A на зварювальний пальник Heliarc, призначений для зварювання електродом, що не плавиться (TIG). Створювався цей техпроцес спеціально для виробництва літаків з магнію, з метою економії алюмінію, якого було потрібно все більше в умовах війни.

25 лютого 1936 року

Народився О.К. Назаренко (1936–2014) – відомий вчений у галузі електронно-променевого зварювання, член-кореспондент НАН України. Він створив досконалі джерела живлення, розробив принципи автоматичного спрямування електронного променя вздовж зварного стику та створив відповідні системи, що використовують вторинно-електронну емісію із зони зварювання як джерело інформації. За його участю у промисловість України впроваджено технологію та обладнання для електронно-променевого зварювання ракетних та газотурбінних двигунів.

26 лютого 1934 року

Відкрито перший завод із випуску «народного» автомобіля «Фольксваген». Першим авто, що випускається, став відомий автомобіль VW «Жук». Це наймасовіший автомобіль в історії, який робився без перегляду базової конструкції. Всього було виготовлено 21529464 автомобілів. Розробкою займався Фердинанд Порше (засновник автомобільної компанії Porsche – виробника німецьких спортивних автомобілів), який підтримував зв'язок із Фордом та іншими новаторами, активно впроваджував нові технології на заводі. Зварювання забезпечувало надійність та швидке складання автомобіля на конвеєрі.

27 лютого 1917 року

Джон Кромвель Лінкольн публікує один із своїх патентів у галузі зварювання, а саме на тримач для електроду. Він є засновником компанії «Lincoln Electric», яка перетворилася на американську транснаціональну компанію, що випускає обладнання для дугового зварювання, роботизованого зварювання, плазмового та газового різання. Свій перший зварювальний апарат компанія виготовляє у 1909 р. У 1911 р. Lincoln Electric випускає перший у світі портативний зварювальний апарат з регульованою напругою.

28 лютого 1962 року

Наприкінці лютого на загальних зборах АН УРСР обрано новий склад Президії. Президентом став академік АН УРСР Борис Євгенович Патон, який пропрацював на цій посаді до 2020 р. Сьогодні НАН України включає 174 інститути. Чисельність працівників становить понад 30 тис.